

DINÀMICA JOC DE ROL. INSTRUCCIONS PER ALS JOCS PROPOSATS

QUIN MAL CLIMA... (Canvi climàtic)

- **Objectiu:** L'objectiu de la dinàmica és establir el vincle entre algunes de les nostres pràctiques diàries i la inseguretat alimentària de molts països. La dinàmica també serveix per adonar-nos dels prejudicis i dels estereotips que tenim sobre el tema de la fam, associat a la manca de menjar. I posar en evidència altres factors que intervenen directament en la inseguretat alimentària de molts països, com ara el canvi climàtic, que s'agreuja com a conseqüència del nostre model de consum (molt dependent energèticament, generador de gran quantitat de residus, etc.).

El canvi climàtic té efectes adversos sobre la productivitat agrícola en totes les regions en desenvolupament, les més directament afectades per aquest fenomen. Les projeccions de futur susciten preocupació sobretot per a la producció de blat de moro a l'Àfrica subsahariana.

Aquesta dinàmica es durà a terme amb dos grups que poden ser del mateix nombre de persones cadascun. També podem decidir deixar un petit grup com a observador que anirà prenent notes del que passi per facilitar després la posada en comú. És important que cada grup entengui bé el seu paper abans de començar el joc. Durant la realització de la dinàmica, el grup ha d'anar consensuant la seva actuació davant les diferents situacions, encara que exposi el seu posicionament una única persona del grup, que pot actuar com a portaveu i interlocutor amb l'altre grup implicat.

- **Temps estimat:** 30'
- **Explicació de la dinàmica:** El primer grup, format per unes quantes persones d'un país del Nord, està molt preocupat per la situació de fam al món, i es planteja anar a ajudar els països més pobres. Per fer-ho, els seus integrants decideixen muntar una associació per recollir aliments i dur-los a l'estiu a un país africà afectat per la fam.

El segon grup és el suposat receptor d'aquesta ajuda. Es tracta d'un grup de dones associades entorn d'una organització d'agricultores que fa temps que lluiten contra les conseqüències del canvi climàtic al seu país. No saben exactament què és el que els portarà el grup visitant, però els agrada estar en contacte amb grups d'estrangers i per això han acceptat la visita.

ROLS

Grup 1: Organització Comitès d'Ajuda

Sou un grup que esteu molt preocupats per la fam al món. Per això, decidiu organitzar-vos en una associació, fer una recollida d'aliments i dur-los vosaltres mateixos a l'estiu a un país africà que fa poc ha patit una sequera i està en situació de risc d'una epidèmia de fam. No coneixeu gaire el país, però us heu posat en contacte amb una petita associació de dones que anireu a visitar.

El viatge és llarg. Viatgeu en furgonetes, amb aire condicionat i totes les comoditats que es donen per fetes en un país ric. Porteu els aliments que heu aconseguit recollir, ben empaquetats per al viatge. Entre els aliments que porteu, hi ha arròs, llegums, i també xocolata pensant en els més menuts...

L'acció comença quan arribeu a la destinació i us trobeu amb l'associació. Els doneu els paquets que porteu i els expliqueu per què heu decidit fer aquesta acció (per pal·liar la fam al seu país, perquè a vosaltres us sobren aliments, perquè voleu col·laborar d'alguna manera a combatre la situació d'injustícia que veieu sovint a la tele...). Considereu que sou bones persones, ja que decidiu col·laborar amb els més pobres tot i no ser en absolut responsables de la fam al món.

A més, com que fa moltíssima calor, un de vosaltres (acordeu qui abans de començar la dinàmica), que té una família que té una cadena d'electrodomèstics, pot comentar a mitja conversa que potser podria treure uns quants aparells d'aire condicionat de models antics per dur-los el pròxim cop i regalar-los a l'associació.

Grup 2: Associació de dones agricultores d'un país africà

Sou agricultores d'una petita associació agrària d'un país de l'oest de l'Àfrica que fa poc ha estat afectat per una greu sequera. El vostre principal problema avui dia és el canvi climàtic, que provoca des de fa un quant temps un augment de les temperatures, una major freqüència i severitat dels fenòmens climàtics extrems i una reducció de les pluges que repercuteix molt negativament en les vostres collites. Tot això posa greument en perill la vostra seguretat alimentària. Teniu força informació sobre el canvi climàtic i sabeu que moltes de les pràctiques que duen a terme els països rics estan contribuint a l'escalfament global de la Terra, i que això repercuteix molt negativament en països com el vostre.

La gran majoria de la població del vostre país viu en zones rurals i practica una agricultura de subsistència. Cada família té una petita explotació de tipus familiar on cultiva cereals per a l'autoconsum. Però, com a conseqüència del canvi climàtic, cada cop hi ha més famílies que passen gana i que tenen dificultats per viure del que produeixen.

Acabeu de rebre la visita del grup, que ve en unes furgonetes totalment equipades (amb aire condicionat, amb bosses plenes d'escombraries que han produït durant el viatge, etc). Al principi no enteneu per què us porten aliments. Vosaltres ja en teniu... per alguna cosa sou camperoles... A més, alguns dels aliments que us porten, com ara la xocolata, procedeixen de països veïns al vostre, així que no enteneu per què han fet un viatge tan llarg per això. Els pregunteu quant han pagat per les rajoles de xocolata i us sorpreneu de saber que el preu que n'han pagat és altíssim en comparació amb el que n'ha rebut el productor (calculeu que un 2% del preu final)... Els comenteu aquesta dada... A més, la majoria de productes van embolicats amb molt plàstic i no sabeu què fer-ne... Realment cal tant embalatge? Algú s'ha plantejat les repercussions ambientals negatives que comporta l'ús de tant plàstic.

A poc a poc, intenteu entendre per què us han portat tot això i també intenteu explicar-los quin és el vostre problema actual i per què passa:

- Els països industrialitzats són els principals responsables del canvi climàtic, però són els pobles del Sud els que són més vulnerables als impactes que té. Sequeres i inundacions comporten greus crisis agrícoles i alimentàries, com les que han tingut lloc fa poc al vostre país.
- El malbaratament d'energia (a través de l'ús indiscriminat d'aparells elèctrics, la proliferació d'aires condicionats, etc.); el consum desmesurat d'aigua potable (un recurs escàs al planeta); la generació de residus, alguns dels quals són difícils de reciclar; o l'ús del transport privat, amb el conseqüent consum de petroli, són part del vostre problema.